

STANOWISKO EUROSAI

w sprawie umocnienia niezależności najwyższych organów kontroli

Powołując się na Deklarację z Limy w sprawie zasad kontroli z 1977 r. i Deklarację z Meksyku w sprawie niezależności najwyższych organów kontroli z 2007 r., uchwalone przez Międzynarodową Organizację Najwyższych Organów Kontroli (INTOSAI), ustanawiające zasady niezależności kontroli publicznej;

Uznając za niezbędny wkład najwyższych organów kontroli (NOK) w dobre zarządzanie, z racji tego, że zapewniają one skuteczne wypełnianie przez parlamenty ich funkcji kontrolnych, formułują zalecenia mające na celu usprawnienie zarządzania w sektorze publicznym oraz dostarczają organom publicznym i społeczeństwu informacji w tym zakresie;

Podkreślając, że niezależność kontroli publicznej ma priorytetowe znaczenie dla zagwarantowania przejrzystości i uczciwości administracji publicznej, a tym samym umacnia zaufanie społeczeństwa do instytucji publicznych;

Zaznaczając, że niezależność NOK od jednostek kontrolowanych, ochrona przed naciskami zewnętrznymi oraz swobodny dostęp opinii publicznej do wyników kontroli zapewniają obiektywizm, wiarygodność i przejrzystość ustaleń kontrolnych, dzięki czemu kontrole mogą przyczyniać się do usprawniania zarządzania w sektorze publicznym;

Zauważając, że niektóre NOK będące członkami Europejskiej Organizacji Najwyższych Organów Kontroli (EUROSAI) doświadczają/doświadczyły sytuacji zagrożenia dla ich niezależności oraz dla skuteczności wypełniania swojego mandatu – poprzez wprowadzanie daleko idących zmian w zakresie ich uprawnień, poprzez lekceważenie formułowanych przez nie wniosków, poddawanie ich działalności audytowi, próby wpływania na ich ustalenia, ograniczanie zasobów, podważanie reputacji lub kwestionowanie ich neutralności politycznej;

Członkowie EUROSAI zgromadzeni na VIII Kongresie Organizacji w Lizbonie w dniach 30 maja – 2 czerwca 2011 roku:

Wysoko oceniają oraz wspierają inicjatywy INTOSAI podejmowane na poziomie wewnętrznym i zewnętrznym w zakresie promowania większej przejrzystości, rozliczalności oraz skutecznego i wydajnego pozyskiwania i wydatkowania środków publicznych dla dobra obywateli;

Deklarują pełne zaangażowanie EUROSAI w umacnianie i wspieranie niezależności NOK, i jako kluczowy element strategii Organizacji traktują podjęcie aktywnych działań w tym zakresie, propagowanie tych zasad oraz przyczynianie się do rozszerzania i wdrażania rezultatów prac INTOSAI w regionie europejskim;

Wyrażają otwartość i gotowość do utrzymania otwartej komunikacji z parlamentami, władzami publicznymi, mediami i obywatelami, poprzez odpowiednie reagowanie na ich konstruktywne wnioski, aby właściwie i skutecznie sprostać wyzwaniom i oczekiwaniom w zakresie dobrego zarządzania;

Zachęcają członków EUROSIAI do przekazania niniejszego stanowiska swoim krajowym parlamentom i ministerstwom spraw zagranicznych:

- w celu rozwijania świadomości na temat wartości i korzyści płynących z pracy NOK, ich roli i wagi ich niezależności, poprzez podjęcie aktywnych działań w zakresie ich zabezpieczenia; oraz
- szukając wsparcia dla bieżących działań podejmowanych w ONZ, zwłaszcza w zakresie starań, aby Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło uchwałę uznającą znaczenie zasady niezależności NOK, wyrażonej w Deklaracjach z Limy i Meksyku – w ślad za uchwałą Rady Gospodarczej i Społecznej ONZ z dnia 26 kwietnia 2011 r.;

Zachęcają członków EUROSIAI do informowania władz publicznych, mediów i obywateli o wadze zachowania i zapewnienia niezależnego funkcjonowania NOK, zgodnie z Deklaracjami z Limy i Meksyku;

Zwracają się z prośbą do Przewodniczącego i Sekretarza Generalnego EUROSIAI o przekazanie niniejszego stanowiska odpowiednio Przewodniczącemu i Sekretarzowi Generalnemu INTOSIAI, Przewodniczącym i Sekretarzom Generalnym Regionalnych Grup Roboczych INTOSIAI oraz innym zainteresowanym stronom.